

PRIOLOG BIOGRAFIJI ANTE PETRAVIĆA

Šimun Jurišić

Ante Petravić ide među značajnije hrvatske književne povjesnike i kritike. Uvršten je u sve značajnije antologije književne kritike, a o njemu su pohvalno pisali Antun Barac i mnogi drugi. Manje značajan kao pjesnik i prevodilac, Petravić je i danas u prvom redu pisac pet književnopovijesnih »Studija i portreta«. Bibliografiju njegovih radova dao je Hrvoje Morović u radnji »Bibliografski pregled književnog rada Ante Petravića« (Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor. Beograd, 1957, knjiga XXIII, sv. 3 — 4, 1957, 337 — 352).

Ante Petravić rodio se 29. lipnja 1874. u Starom Gradu na otoku Hvaru od Filice rođene Milašić i od Nikole, pomorca. Osnovnu je školu završio u rodnom mjestu godine 1884/5. Prva dva razreda gimnazije svršio je privatno, a godine 1887/88. bude nakon prijemnog ispita primljen u treći razred c. k. velike gimnazije u Splitu gdje je 1893. položio ispit zrelosti. U Zadru je s dovoljnim uspjehom završio studij bogoslovije i postao je svećenikom 9. travnja 1897. Od 18. studenog te godine do 19. siječnja 1898. bio je zamjenik župnika Miraca, od 6. veljače 1898. do 17. studenog 1899. župski pomoćnik Stivana, od 18. studenog 1899. do 31. prosinca 1900. pomoćni svećenik u rodnom mjestu, od 1. siječnja 1901. do 12. studenoga 1903. župski pomoćnik također u rodnom mjestu, od 13. studenoga 1903. do 31. kolovoza 1906. izloženi župski pomoćnik Komiže, od 1. rujna 1906. do 10. prosinca 1916. neodvisni dušobrižnik Dračeve Luke (Murvice). Čitav jedan decenij proveo je Petravić u eremitažu Pustinji Dračevoj Luci kod Bola na Braču, sam sa roditeljima, bez kulturnog druga i biblioteke. Na početku godine 1917. zbog zaduhe bude umirovljen i preseli se u Split. Sam je govorio da je od tridesete do šezdesete godine toliko bolovao da se sam sebi čudi kako je ostao živ. Stoga je jako zanimljiva »Liječnička svjedočba« koju je izdao dr Cerineo, a koju ovdje po prvi put objavljujem kao i ostale dokumente i podatke koji su u vezi s našim don Antom.

LIJEČNIČKA SVJEDOČBA

Kao općinski liječnik u Bolu, na otoku Braču, od godine 1911 pa dalje do godine 1915, kad sam bio pozvan u vojničku službu, opetovano sam pregledao i liječio Dn. Antu Petravića, župnika upravitelja u Murvicama. Isti je često, a osobito u zimsko doba, imao teških napadaja bronhijalne Asthme (zaduhe), koji bi ga napadaj svaki put za više dana prisilio na krevet, a kad je bio i prost od istih, da izbjegne prehladi i s istom skopćanim napadajima zaduhe, morao se je uvijek preko zime strogo čuvati. K tome on boluje od nazad više godina od kroničnog katara na vrsima pluća, a osobito je katar raširen na desnom vrhu pluća. Kroz zadnje tri godine opetovano je obolio od Angine sa abcesom žlijezde na lijevoj strani ždrijela, te je usljed te bolesti bio prisiljen da se opetovano podvrgne operaciji. Usljed svih tih bolesti, njegov je organizam u opće tako oslabljen, da je isti nesposoban za svaki naporniji rad; pa dakako u takovom stanju zdravlja nije u mogućnosti, osobito preko zime, da obavlja tešku dušobrižničku službu.

Mostar dne 25 svibnja 1916

Od 6. prosinca 1917. do 18. kolovoza 1919. bio je Petravić ekonom dijecezanskog sjemeništa. Dana 16. rujna 1919. primljen je u državnu službu. Najprije je bio suplent, a zatim profesor na Državnoj velikoj gimnaziji te kasnije na Klasičnoj gimnaziji u Splitu. Filozofski fakultet apsolvirao je u Beogradu 1923/24, a 27. svibnja 1924. diplomirao je u Skoplju s odličnim uspjehom južnoslavensku književnost, uporednu književnost s teorijom književnosti, povijest narodnog jezika, povijest srpskog naroda i latinski jezik kao sporedni. Za taj ispit kao domaću radnju obradio je temu »Ante Tresić Pavičić (lirika)«, a za pismeni ispit »O uticaju dalmatinsko-dubrovačke književnosti na novu književnost«. U okviru profesorskog (državnog) ispita održao je predavanje o Simi Matavulju. Petravića se đaci sjećaju kao odličnog stručnjaka i dragog pedagoga. I kolege su cijenile njegove sposobnosti. Tako je npr. 8. siječnja 1926. godine dobio službenu ocjenu: Po stručnoj spremi, po vladanju u službi i van nje, po marljivosti i pouzdanosti u službi i po uspjehu: odličan. 29. VI 1932. brzojavno je mirovljen, a umro je 15. IV 1941. Imao je »crne neobično nemirne i neobično pronicave oči, tako da se s tim očima i nije moglo postati ništa drugo nego kritičar«. Bio je vrlo temperamentne i strastvene prirode. Živio je asketski da bi mogao kupovati knjige i sl.

U ostavštini Ante Petravića našao sam dva važna i zanimljiva spisa, tim važnija i zanimljivija što nisu do danas objavljena i njihov je sadržaj javnosti potpuno nepoznat.

Split, 25. srpnja 1919.

Visokoj

P. V. POKRAJINSKOJ VLADI (POVJERENIŠTVO ZA NASTAVU
S P L I T

Predmet:

Molba Ante Petravića
književnika za mjesto
pravog učitelja na
jednoj srednjoj školi
u VIII činovnom razredu.

Osokoljen poticanjima nekih prijatelja, a u isto vrijeme prijatelja narodne književnosti, usugljujem se doći pred Visoku Vladu jednom konkretnom molbom. Neka mi se ne zamjeri, ako ću pri tom da ističem sebe, to jest svoj književni rad i tako zabacim čednost; no u konkretnom slučaju drukčije ne mogu.

Rogjen sam god. 1874, položio sam god. 1893 ispit zrelosti, a zaregjen sam svećenikom god. 1897. God. 1902. krenuo u Zagreb da izučim profesuru, ali prilike jače od moje volje prisiliše me da se vratim kući. Služio sam kao svećenik u Hvarskoj Biskupiji od početka god. 1898 do veljače 1917., kad sam na vlastitu molbu umirovljen kao seoski kapelan sa K 100.— mjesečne mirovine. Ova mi se je mirovina uslijed zadnje kongrue početkom god. 1918. povećala za K 33 i 33 helera; ukupno mjesečnih K 133 i 33 helera — valjda najmanja mirovina od svih svećenika u Dalmaciji.

Zašto sam pošao u mirovinu? Sanjao sam o životu slobodna književnika, koji će se odati čitav književnosti, ali su megjutim nepredvidive ratne prilike drukčije odredile: i ja sam, opterećen uzdržavanjem starih roditelja zamolio za jedno mjesto u Splitskoj Biskupiji, i dobio sam u Sjemeništu mjesto — ekonomu. Literatura i ekonomija! Nastala je borba izmegju te dvije, i zaprijetila ozbiljna propast prvoj. A ja željan prvu spasiti začeh misao, ne bi i se dalo u slobodnoj domovini spasiti je s poslom njoj zgodnim.

Po novoj osnovi za srednje škole povećava se sedmični broj sati nastavnog jezika na dvostruko. Prema tome treba ljudi za predavanje nastavnog jezika. Uz to učit će se uz hrvatsku i srpsku i slovensku literaturu.

Pridrži li se u srednjim školama učenje talijanskog jezika i književnosti, trebat će i za to ljudi, jer je dobar dio onih, koji su taj jezik podučavali, otkazao vjernost našoj državi, pače poduzeo protiv nje i izdajničku rabotu.

I evo se ja nudim i molim mjesto učitelja nastavnoga jezika i književnosti svih triju plemena kao glavnog predmeta, a talijanskog kao sporednog.

Universitetske svjedodžbe ne prilažem, jer je nemam, ali u mjesto toga prilažem ovgje drugu vrst svjedočaba, koje dokumentiraju moju sposobnost:

U prvom redu prilažem tri skupa uvezane knjige mojih »Studija i portreta« (izašle u godinama 1905, 1910. i 1917.) gdje su sabrane (ali ne sve) moje književne radnje iz hrvatske, srpske, slovenske i talijanske književnosti (a nešto i iz francuske). Taj rad prikazuje moje književno nastojanje za vrijeme od dvadeset godina.

Ne mogu da priložim književne i političke novine, u kojima su pisali razni kritičari prigodom izlaska mojih knjiga, jer bi toga bilo čitav snop. Ipak ne mogu s manjeg da nešto ne priložim:

Prilažem najprije jedan broj »Marzocco«a (jednog od najuglednijih talijanskih književnih listova), u kojemu je Bruno Guyon, profesor slavenskih književnosti na akademiji u Milanu, auktor gramatike slovenskog jezika u kolekciji »Manuale Hoepli« i poznati prikazivač srpske književnosti za vrijeme balkanskih ratova prikazao moje »Nove studije i portrete« shvativši intuitivno misao vodilju u prikazivanju talijanskih pisaca. Ovo kao prilog mojega poznavanja talijanske književnosti.

Prilažem tri prikaza iz god. 1910. o mojem radu: u »Obzoru« iz pera pokojnog Zvonimira Butkovića (Z. B. Ilijina), u Supilovom »Novom listu« iz pera Arsena Wenzelidesa, i u »Narodnim Novinama« iz pera Dr. Nikole Andrića, sadanjeg presjednika »D. H. K.«.

Prilažem napokon jedan najnoviji sud o mojem radu iz pera Dr. Dragutina Prohaske u »Hrvatskoj Njivi« početkom god. 1918. prigodom moje zadnje knjige.

Prilažem pak ova četiri domaća suda, jer potiču od ljudi koji, poznati kao borci za liberalni smjer i duh u književnosti, priznaše meni (inače po staležu katoličkom svećeniku) ono mjesto u našoj književnosti, koje me ide.

Svoj politički rad ne spominjem, jer ga nije ni bilo (živio sam 9 godina po našim sitnim otočkim varošicama, a 11 godina u pravoj »pustinji« (eremitazu). Uostalom mogu ponosom pripomenuti, da sam bio političarom, ali književnim. Tko pomnjivo pročita moje knjige, razabrat će kamo ciljам, ali načinom sugestivnim, kako se to mora u beletristici. Navest ću pak samo ovo: Kad je god 1914. Austrija u početku rata lijevo i desno zatvarala narodne ljude i mučila ih, a to kasnije pri otvoru parlamenta opravdavala pred vanjskim svijetom državnom nuždom, jer da su ti ljudi htijeli rascijepiti državu, napisao sam i štampao u god. 1917. u »Trećim studijama i portretima« historijsko-literarnu studiju o Mateši Kuhačeviću pod naslovom »Jedan hrvatski Silvije Pellico«, gdje sam dokazao činjenicom, da je za austrijsku kamarinu bila to stara metoda uklanjati tamnicom sebi nepoćudne ljude; pa podcrtanim slovima imputiram Austriji zlonamjerno utamničenje Mateše Kuhačevića. A u godini 1917. mi smo bili još usred rata.

Još upozorujem, da sam kroz školsku godinu 1918/19. predavao nastavni jezik u VI. i VII. razredu privatne gimnazije u Split-skom Biskupskom Sjemeništu, te prilazem posvjedočenju.

I ne ću dalje o sebi, jer i ovo za jednu službenu molbu predosta, pače preveć. Na koncu da konkretiram molbu:

1. Molim Visoku Vladu, da mi na temelju izloženoga udijeli jedno mjesto pravog učitelja na jednoj srednjoj školi u VIII činovnom razredu (za grupu nastavnog jezika kao glavnog a talijanskog kao sporednog).

2. Pošto sam izvršio 19 godina javne službe, da se to uzme barem dijelom u obzir, i da mi se zaračuna 10 godina javne službe za odmjerene petogodišnjih doplataka i mirovine, jer sam na koncu konca radio kroz tih 19 godina i kao školnik izgragjujući mentalitet naše kulture, koja je uz politiku dovela do našega ujedinjenja i slobode.

Stalnom nadom, da će ova moja molba biti uslišana, ostajem harni i odani
Ante Petravić v. r.
književnik

SPOMENICA

prof. Ante Petravića o njegovu prevođenju
po novom Zakonu o srednjim školama.

Pri slomu austrougarske monarhije bio sam u službi kao ekonom biskupskog sjemeništa u Splitu, i tu predavao samo 6 sati sedmično srpsko-hrvatski jezik u privatnoj (danas javnoj) sjemenišnoj gimnaziji. Direktor Juraj Carić, pisac »Slika iz pomorskog života«, onda šef nastave na Pokrajinskoj Vladi za Dalmaciju, ponudi mi mjesto na Nautičkoj školi za Kotor. Bilo je to početkom jula 1919 god. Ja prihvatim ponudu, i zatražih da mi se prizna VIII razred čina i 10 godina nastavničke službe za petogodišnje doplate i penziju (VIII razred čina važio je, po ondašnjim zemaljskim zakonima, i za grupu). G. Carić sporazumio se sa g. g. Dr. Ivom Krsteljem, namjesnikom i Dr. Ante Makale, podnamjesnikom, i oni mi obečaše to mjesto, pristavši na moje zahtjeve. Napravih molbu (čiji prepis imam, a original koje NALAZI SE kod Vlade). Pošto je naskoro g. Carića zamijenio g. direktor Vid Petričević, on me imenovao za splitsku gimnaziju. Moju molbu poslaše na odobrenje Ministarstvu Prosvete u Beograd, a do njezina riješenja imenovalaše me suplentom. Ja sam tražio to mjesto kao književnik, i priložio molbi tri knjige mojih istorijsko-književnih studija »Studije i portreti« (g. 1905, 1910. i 1917). Min. Prosvete (odlukom Br. 14831 od 1. X. 1919) odobrilo je predlog Pokrajinske Vlade u Splitu, i ona je, prihvativši moje zahtjeve, imenovala me je »pravim učiteljem u VIII razredu čina« (odluka Br. V. 160073/19 škol. od 4. XII. 1919. Bez prihvata mojih zahtjeva ja nikad ne predoh na gimnaziju.) Kad sam već

znao da ću biti uz gornje zahtjeve imenovan, zamolih svog Biskupa da me riješi koncem avgusta 1919 službe sjemeništa; što on i učini (tu odluku imam) zahvaljujući mi na mojem službovanju. Ja se, dakle, odrekoh dobrog mjesta, da se posvetim nauci i književnosti.

Pri razvrstanju po zakonu od 31 jula 1923 bio sam preveden u VIII grupu 1 kategorije (jer bez propisanih kvalifikacija), ali mi za nastavničku službu uračunaše onih 10 godina priznatih mi pri imenovanju za pravog učitelja, jer mi odobriše za stepen osnovne plate i penziju 13. g. 11 mj. 15 dana (S. N. Br. 4929 od 20 III 1924) dakle, po drugi put potvrdiše nastavničku službu za 10 godina.

Da dobijem kvalifikaciju i poboljšan svoj položaj, imajući svih osam semestara univerzitetskih (tri priznata mi od bogoslovijske, a pet upisanih) položih najprije diplomski ispit (g. 1924), a zatim državni profesorski (g. 1925) u Beogradu, i oba s odlikom. Tada sam preveden od Min. Prosvete iz VIII u V grupu (odluka Min. Prosv. S. N. Br. 10138 od 1925 i ukaz Nj. V. Kralja S. N. Br. 11280 od 3 - VI. 1925.).

Time mi je potvrđeno, i za grupu, onih deset godina nastavničke službe, priznate mi u ime književnoga rada, na osnovu kojega bijahu mi udijelili VIII razred čina (koji je po zemaljskim zakonima onda važio i za grupu).

Dakle tri puta Min. Prosvjete potvrdilo mi je onih 10 godina nastavničke službe.

Naknadno, po presudi Državnog Saveta (od 20/XII 26) Min. Prosvete priznalo mi je za penziju i stepen osnovne plate i sve ostale godine (10 god. 7 mj. 13 dana) svećeničke službe. (S. N. Br. 3262 od 12/II. 1927). Tako sam u februaru 1927 g. imao priznatih za penziju i stepen osnovne plate 29 god. a za grupu 17 god. nastavničke službe, i taj sam položaj uživao do 1 oktobra 1929, ili do prevođenja po novom zakonu o srednjim školama.

Kad je došlo novo prevođenje, bio sam teško bolestan, šta više na umoru, ali je direktor zavoda podnio »Izvod iz Službenog lista«, pa sam imao da dobijem, po tim podacima IV grupu i na račun nove grupe (IVa) 3 god. i 14 dana. A dobio sam prevođenje, po kojem ostajem ponovno u V grupi; ne samo, nego mi se određuje da u toj grupi imam da ostanem 6 god. 11 mj. i 14 dana, i tako mi se ne priznava tri puta potvrđenih 10 godina nastavničke službe.

Tako bi imalo da prođe još deset (10) godina da dobijem ono čemu sam se sada nadao; a meni je 56 godina, služim od g. 1897 (18 novembra), a radim na književnosti od preko 30 godina. Plod toga rada su (gledaj: Stanojevićevu »Narodnu Enciklopediju« knj. II. sv. 21. str. 428. (lat. ili knj. II sv. 20 str. 332 (ćir.) četiri sveska »Studija i portreta« (oko 1000 str.) iz književne istorije i kritike; a do malo dana g. Geca Kon izdaje moju oveću knjigu »Iz primorske književnosti«. Neprestano od nekoliko godina publi-

kujem nove radove («Jugoslavenska Njiva», «Srpski Književni Glasnik», »Život i rad«, »Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor«, itd.). Od godine 1895. nije bilo književnog hrv. lista u kojemu nijesam saradivao. Priznanje za prosvjetni rad davale su i druge države sinovima našega naroda (Silvije Kranjčević, Emanuel Vidović, Dinko Šimunović, A. G. Matoš itd.), te postadoše srednjoškolski nastavnici bez dovoljnih kvalifikacija, a ja sam naknadno stekao sve kvalifikacije i to sa odlikom, pa mislim da sam zavrijedio da se uvaži moj književno-nacionalni rad. Sa svoje ću strane dokazati, novim radovima, da sam zaslužio da mi Min. Prosvete uspostavi onih 10. god. za grupu koje mi je kroz prošlih deset godina potvrđivalo, a u zadnjem provođenju ne priznalo, i tako dobijem IV grupu i tri godine i 14 dana na račun IVA.

Split, februara 1930.

Petraviću je oko reguliranja radnog staža pomogao Alaupović. TUGOMIR ALAUPOVIĆ (1870—1958), bečki doktor filozofije i neko vrijeme funkcioner u vladi stare Jugoslavije, bio je i sam književnik o kojem je i naš Petravić afirmativno pisao (Tugomir Alaupović. U knjizi: Pete studije i portreti. Zagreb 1935, str. 142—151) i s kojim se dopisivao.

Vrlo štovani prijatelju!

Znam, da se pravedno srdite na moju nemarnost, što Vam se do danas ne zahvalih na Vašim pjesmama, koje mi je predao gosp. Ilijić. Oprostite, ovaj silni posao pa slabo zdravlje — i tako otežah s dana na dan. No uredit ću to osobno, jer se spremam s gospogjom na Hvar u grad Hvar. Kako ste Vi blizu, to se evo obraćam na Vas s molbom da biste se raspitali za odnošaje i skupoću: koliko zapada u hotelu s glave na glavu hrana: stan dnevno, imade li kakova popusta, ako se ostane dulje vremena. Možda bi se moglo dobiti stan u privatnoj kući. Ja ne tražim nikakova sjaja, nego da se imade, što je najnužnije. Imate možda kakova poznanika pa bi se mogao pobrinuti, da mi učini tu milost. Oprostite, što Vam dosađujem pišući prvi put, a već tražim od Vas uslugu. No Vi to jamačno ne ćete zamjeriti. Dakako da ću jednog dana doći i u Stari Grad da vidim tu starinu i da Vas pozdravim.

Iz Sarajeva ću iza prvoga februara u Zagreb, a onda oko desetoga u Dalmaciju. Dakle, da mi do prvoga izvolite javiti.

Srdačno Vas pozdravlja i ruku grli

Vaš

Tug. Alaupović

Sarajevo 17/I 1901

Dragi gospodine!

Od srca Vam hvala na Vašem prijateljskom zauzimanju. Ta barem ovo nas književnika da veže ljubav i prijateljsko susretanje! Ja ću poslušati Vas pa ću doći u Stari Grad sa ženicom zajedno. Zato Vas lijepo molim, da nam osigurate onaj stan, o kojemu mi javiste. Mi ćemo biti zadovoljni, jer nam je glavno da imademo čist, zračan i pristojan stan. Za drugo ćemo se već lasno pogoditi. Pisao mi je sa Hvara gosp. don Miličić i dr. Bibica, moj dobar prijatelj iz Beča. Ali ja ću svakako k Vama, dolazak ću već najaviti. U subotu idem u Zagreb a onda ću krenuti pa Bog dao te mi koristilo!

A dotle da ste mi zdravo i veselo! Uz bratski hrvatski pozdrav
Vaš

Tug. Alaupović

Sarajevo 29/I 901

***

10/III 901.

Dragi don Ante!

Eto ja što hotice što opet nehotice ostadoh u Hvaru, a u srijedu moram kući: Proći ću kroz Starigrad pa bi mi bilo vrlo milo ako Vas još vidim. Ne bude li Vam moguće, onda izvolite primiti srdačnu hvalu za Vašu ljubav i bratsko susretanje. Ja sam se prilično okrijepio, koliko je bilo moguće uz ovako zlo vrijeme. Kašljem vrlo malo pa se nadam, da ću do ferija izvući, a onda opet na divno more. Srdačno Vas pozdravlja

iskreni

Tug. Aaupović

***

Zagreb 20/III 901

Dragi don Ante!

Još jednom srdačna hvala za sve redom. Došao sam sretno u Zagreb, ali sam dobio strašno trganje u desnoj strani obraza. Pozdravite svu braću prijatelja, a Vas u duhu ljubi u junačko čelo

Vaš

Tug. Alaupović

***

Dragi don Ante!

Od srca Vam hvala, što mi poslaste Vašu »Rapsodiju«. Na dušak sam i sa slašću pročitao. Bog Vas poživio.

Pozdravite mi svu braću i dobre znance, a osobito gosp. Justinjanovića i Škarpu. Vas od srca pozdravlja

Vaš odani

Alaupović

Sarajevo, 15/IV 1902.

MINISTAR VERA
KRALJEVINE
SRBA, HRVATA I SLOVENACA

Dragi prijatelju,

ja sam odmah otišao gosp ministru Marinkoviću i razložio mu čitavu Vašu stvar. Obećao mi je da će učiniti sve, što bude moguće, pogotovo, kad je tamošnja vlada preporuča.

Ono je bio samo maleni znak, da mislim na Vas i da sam Vam vazda zahvalan za lijepe časove kad sam ono boravio u Starom Gradu. Na žalost, puno se učiniti ne može. Sve je navalilo da traži i ište pa onda dakako oni, koji su najčedniji a i najpotrebniji. Za penzionere svećenike kao i za sve ostale za sada je pobrinuto: dobiće dnevnice na skupoću. Drugo nisam mogao ništa da isposlujem, ali će im se i tako privremeno pomoći do boljih vremena.

Drago mi je da se opet vraćate školi i knjigi. I ja uzdišem za tim danima. Ovo sve nije za nas, za ljude od srca, krvi i osjećanja.

Molim Vas da izvijestite i gosp. Šimunovića da sam ponovo poduzeo korake za njega. Prvi put nisam uspio, kako mi se bilo svuda obećalo. Iscrple se bile sve sume, u to ime određene.

Dobra je volja.

Puno Vas pozdravlja i poštuje

odani Vam

Tugomir Alaupović

Beograd, 30/VIII 1919.

***

Dragi prijatelju,

hvala Vam od srca na tolikoj pažnji. Moja je adresa: Beograd, potpredsjednik Državnog Savjeta, Državni savjet, Ulica Miloša Velikoga.

Ja ne mogu nikad prežaliti, što su me život i prilike odvele od knjige i pjesme i navrnule me onim putem, kojim nisam nikada ni mislio ni želio da stupam. Toliko sam okupljen i zvaničnim dužnostima i toliko me zatrpavaju kojekakvim molbama i željama da više i ne znam, ko mi piše i šta mi piše. A u prvom redu vazda mislim na one, koji pomoć traže pa tako zaboravljam i sebe i svoje prijatelje književnike.

Unaprijed Vam bratska hvala za te dvije knjige, a ja ću biti veseo, ako Vam se smognem čime odužiti.

Puno Vas i toplo pozdravlja Vaš
Tugomir Alaupović

Beograd, 18/IV 1923.

Dragi profesore,

oprosite, što se istom sada javljam: u tolikom sam poslu i trzanju da nisam kadar više održavati ni konvencionalne a kamo li prijateljske veze i dužnosti.

Istina je, da je Plenum Drž. Savjeta doneo neku odluku, kako je štampana u Samoupravi, ali su poslije izbile neke sumnje pa Vam za to nisam ni odgovorio odmah, u nadi, da će se to pitanje razjasniti. Međutim do danas nije ponovo pretresano i tako je ostalo u neizvjesnosti.

Međutim pozivom na tu odluku držim da bi bilo potrebno da zatražite od min. Prosvjete da Vam se paroh. godine uračunaju. Oni su mnogima povoljno riješili pa nema razloga ni da Vas odbiju.

A godine nam brzo prolaze, dolazi starost i valja se sigurati za hladnije dane.

Puno i toplo pozdravlja
Tugomir

Beograd, 18/XII. 925.

***

Dragi profesore,

dosta davno sam primio Vaše pismo sa dokumentima i odlukom Min. Prosvjete da Vam ne će da uračuna ono 9 godina paroh. službe. Vi me pitate za savjet. U današnje doba, gdje su sve pravne i zakonske norme nesigurne i gdje se određuje onako od oka kako kome, teško je što pametno svjetovati. I odluka plenuma drž. Savjeta o uračunavanju godina paroh. službe uzdrimala se je i jedno je odeljenje stalo na gleđište, da se te godine ne računaju t. j. da se odnosi samo na one konfesije, koje su u prečanskim krajevima imale doista svoju vjersko-prosvjetnu autonomiju (kao u Bosni pravosl. i muslim. itd.) a na katolike da se ta odluka ne može protezati. Moje odjeljenje (II.) stalo je na drugo gleđište i tako opet sve mora ponovo pred — plenum! Ja sam očekivao da će se plenum održati pod konac februara pa da ću Vam onda prema ponovnom njegovom zaključku moći i nešto pozitivnije savjetovati. Međutim radi bolesti gosp. predsjednika to se je oteglo i plenum će biti istom negdje oko 10. marta, pa je opet pitanje, hoće li se moći i ovaj slučaj raspraviti.

Pišem Vam samo za to da ne mislite da sam zaboravio. Dokumenti neka ostanu zasada kod mene pa ćemo vidjeti šta ćemo.

Puno vas i odano pozdravlja
Vaš stari

Tugomir

Beograd, 3/III 926

Gospodine profesore, čast mi je izvijestiti Vas, da je Drž. Savjet u sjednici od 20/XII o. g. br. 41281 poništio rješenje min. Prosvjete i da Vam je uračunao u stepen osn. plate sve godine sveštenečko-katehetske službe pa i one ekonoma. Sad imate priznate sve godine za osn. platu, a ministar Vam je dao 1/5 i onako. Nadam se da ćete se sad smiriti i pomiriti sa sudbinom.

Puno odanih i toplih pozdrava
Tugomir

B., 20/XII. 926.